

PROIECT DIDACTIC

ȘCOALA: Colegiul Tehnic „Costin D.Nenițescu”, Brăila

PROFESOR: Mușat Angelica

OBIECTUL: Limba și literatura română

TIPUL LECȚIEI: Mixta

SUBIECTUL LECȚIEI: *O scrisoare pierdută*, de I.L. Caragiale

CLASA: a XI-Ac învățământ profesional

DATA: 08.04.2019

I. ÎNAINTE DE A ÎNCEPE LECȚIA:

Se aleg cele mai adecvate metode pentru evocarea (recapitularea), consolidarea și sistematizarea cunoștințelor despre comedia *O scrisoare pierdută* de I.L. Caragiale pentru activizarea elevilor, urmărindu-se înlăturarea stării de plictiseală a acestora, având în vedere că se apropie sfârșitul anului școlar.

Se studiază noțiunile teoretice învățate, analizele de text și exercițiile aplicative care au fost efectuate în timpul semestrului și se concluzionează că au fost suficiente și bine sistematizate.

❖ MOTIVAȚIA:

Lecția este foarte importantă întrucât este o lecție de recapitulare, consolidare și sistematizare, în vederea recapitulării finale. De asemenea, comedia este inclusă în programa de bacalaureat, astfel elevii care își vor continua studiile vor avea însușite noțiunile despre comedie.

❖ COMPETENȚE VIZATE:

- Definirea conceptului operațional *genul dramatic*;
- Definirea conceptului operațional *comedia* și aplicarea acestuia pe textul *O scrisoare pierdută* de I. L. Caragiale;
- Identificarea elementelor de compoziție a textului dramatic (act, scenă/tablou, replică, indicații scenice) prin referire la comedia *O scrisoare pierdută* de I.L. Caragiale;
- Explicarea semnificației titlului;

- Identificarea temei, a conflictului, a momentelor subiectului, a relațiilor temporale și spațiale;
- Identificarea personajelor-tip din comedia *O scrisoare pierdută* de I. L. Caragiale;
- Analizarea conflictului dramatic având în vedere și modul în care se realizează tensiunea dramatică în comedia *O scrisoare pierdută* de I. L. Caragiale;
- Identificarea tipurilor de comic (de caracter, de moravuri, de situație, de nume și de limbaj) din comedia *O scrisoare pierdută* de I.L. Caragiale;

❖ **CONDIȚII PREALABILE:**

Elevii și-au însușit toate elementele enumerate mai sus, în timpul anului școlar, deci au o bază teoretică solidă, pe care o pot folosi cu succes pentru aplicații pe text, putând face analogii, comparații etc. pe baza unor argumente logice, științifice; astfel, li se va dezvolta gândirea critică și creatoare.

❖ **EVALUARE:**

Observare sistematică a activității la clasă. Elevii își rezolvă sarcinile de lucru, respectiv, subiectele pe care le vor primi pe bilete.

Test evaluare formativă (itemi cu alegere multiplă, itemi de completare).

❖ **STRATEGII DIDACTICE:**

Metode și procedee didactice: termenii-cheie inițiali, lucrul în echipe, brainstorming, conversația, problematizarea, ciorchinele, cubul, eseul de cinci minute etc.

❖ **MANAGEMENTUL RESURSELOR ȘI AL TIMPULUI:**

Timp de lucru: 50 de minute.

Materiale bibliografice:

- Alexandru Crișan, Liviu Papadima, Ioana Pârvulescu, Florentina Sămihăian, Rodica Zafiu *Limba și literatura română, manual pentru clasa a X-a*, Editura Humanitas, București, 2005;
- Anne Ubersfeld, *Termenii cheie ai analizei teatrului*, Editura Institutul European, Iași, 1999;
- Jean Marc Defays, *Comicul*, Editura Institutul European, Iași, 1999, I.L. Caragiale, *Teatru*, Editura Valeriu, Craiova, 1994;

Materiale didactice:

- bilete cu subiectele de rezolvat, teste de evaluare formativă, caietele, tabla, creta.

II. DESFĂȘURAREA LECȚIEI PROPRIU-ZISE:

Exercițiu de spargere a gheții (ice breaking): Profesorul și elevii se prezintă spunându-și prenumele și caracterizându-se cu un adjectiv care începe cu aceeași literă cu care începe prenumele. (*Timp de lucru 5'*)

❖ EVOCAREA

Elevii sunt determinați să își amintească cunoștințele despre comedia *O scrisoare pierdută* de I.L. Caragiale cu ajutorul metodei **termenii-cheie inițiali**, pe care profesorul îi scrie pe tablă (*Comedia - O scrisoare pierdută - I. L. Caragiale*).

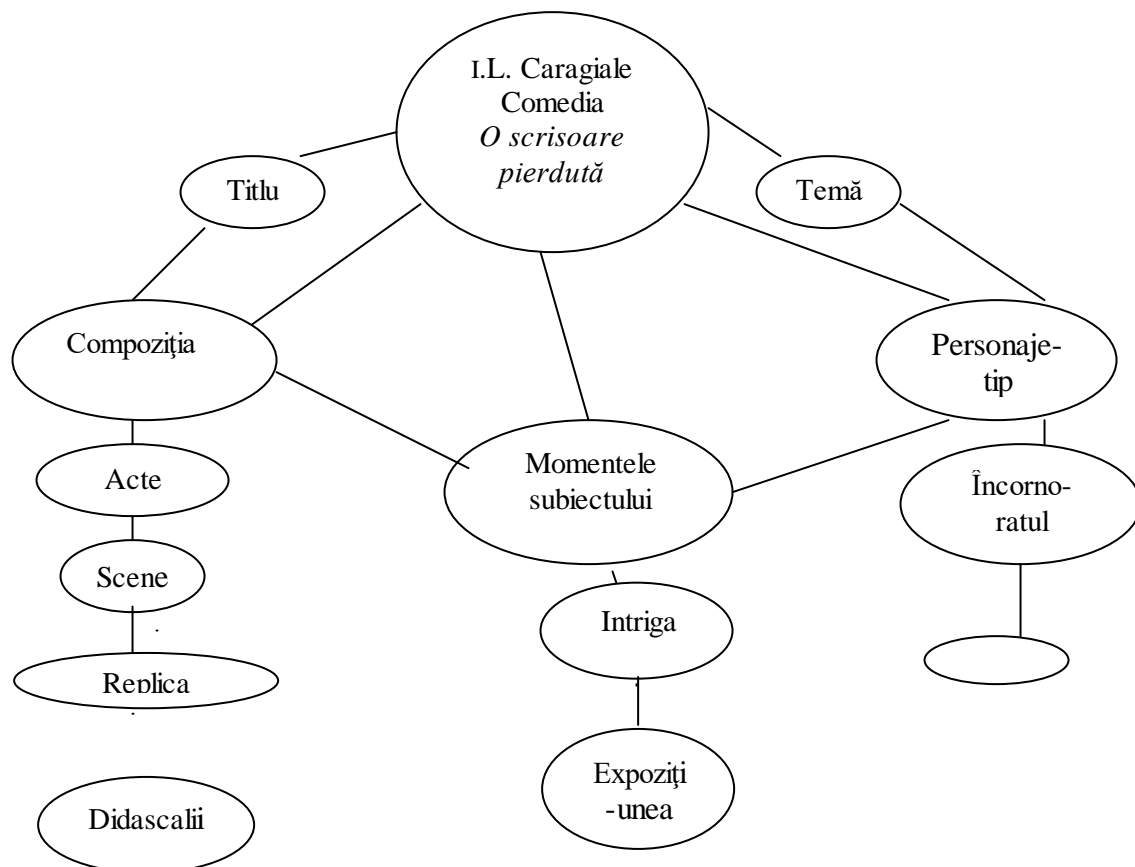
Pentru evocarea propriu-zisă se folosește metoda **cubului**. Elevii vor lucra în șase echipe a câte cinci elevi, fiecare echipă corespunzând uneia din cele șase fețe ale cubului. Echipa cu numărul 1: **Definește!**, echipa cu numărul 2: **Compară!**, echipa cu numărul 3: **Asociază!**, echipa cu numărul 4: **Analizează!**, echipa cu numărul 5: **Aplică!**, echipa cu numărul 6: **Argumentează!**.

În fiecare echipă există câte un elev desemnat în calitate de **observator**, care va trebui să monitorizeze modul în care membrii echipelor interrelaționează.

Fiecare echipă va primi câte un bilet pe care este scris subiectul aferent unei fețe a cubului (vezi anexa 1). Mai întâi, individual, printr-un **brainstorming**, membrii fiecărei echipe notează pe caiet tot ceea ce le vine în minte despre subiectul pe care trebuie să îl rezolve, făcând tot felul de asociații de idei. Ulterior, în echipă, se formulează răspunsul care va fi prezentat clasei prin raportare frontală. Elevii au la dispoziție 5 minute pentru rezolvarea sarcinii de lucru de pe bilet.

Verificarea rezolvării sarcinilor de lucru se face în ordinea numerotării fețelor cubului. Pe măsură ce elevii prezintă rezolvările sarcinilor de lucru, profesorul face un **ciorchine**, adăugând pe tablă elemente noi, legate de cei trei **termeni-cheie inițiali**, realizând diverse conexiuni între acești termeni prin trasarea unor linii.

(*Timp de lucru 25'*)

Elevii sunt încurajați să pună întrebări pentru a-și clarifica anumite puncte slabe.

Observatorii prezintă cum s-au simțit membrii echipelor în timpul rezolvării sarcinilor.

❖ Fiind o lecție de recapitulare, **EVOCARA** se va interfera cu **REALIZAREA SENSULUI**

❖ **REFLECȚIA.**

Profesorul distribuie teste de evaluare formativă și le cere elevilor să le rezolve (vezi anexa 2). *(Timp de lucru 5')*

Înainte de terminarea orei, elevilor li se cere să scrie într-un **eseu de 5 minute** două lucruri: un subiect care a fost consolidat și sistematizat foarte bine și să formuleze o întrebare în legătură cu un subiect care nu le este foarte clar. Profesorul strânge eseurile de îndată ce elevii le-au terminat, având astfel o imagine de ansamblu asupra subiectelor care sunt știute foarte bine și cele care încă mai pun probleme. *(Timp de lucru 5')*

Anexa 1

1. *Definește* conceptele operaționale **genul dramatic** și **comedia**. Încadrează comedia *O scrisoare pierdută* de I.L. Caragiale în tipul pe care îl reprezintă.

2. *Compară* elementele de compoziție a textului dramatic (**act, scenă/tablou, replică, indicații scenice-didascalii**) prin referire la comedia *O scrisoare pierdută* de I.L. Caragiale.

3. *Asociază* (la ce te face să te gândești) conceptele de **expozițiune, intrigă, desfășurarea acțiunii, punct culminant și deznodământ** în comedia *O scrisoare pierdută* de I.L. Caragiale.

4. *Analizează* **titlul, tema, relațiile temporale și spațiale și conflictul dramatic** din comedia *O scrisoare pierdută* de I. L. Caragiale, având în vedere și modul în care se realizează tensiunea dramatică.

5. *Aplică* conceptul de **personaj-tip** în comedia *O scrisoare pierdută* de I. L. Caragiale și enumeră mijloacele de caracterizare specifice personajului dramatic.

6. *Argumentează* că în comedia *O scrisoare pierdută* de I.L. Caragiale se identifică **comic de caracter, comic de moravuri, comic de situație, comic de nume și comic de limbaj**.

Anexa 2

TEST DE EVALUARE FORMATIVĂ

Încercuiește răspunsul / răspunsurile corect (e).

1. Speciile literare ale genului dramatic sunt:

- a) tragedia, comedia, drama
- b) basmul, tragedia, nuvela, comedia
- c) idila, comedia, sonetul

(2 puncte)

2. *O scrisoare pierdută* de I.L. Caragiale este o comedie de:

- a) situație
- b) moravuri
- c) caracter

(2 puncte)

3. În comedia *O scrisoare pierdută* de I.L. Caragiale, Tipătescu reprezintă:

- a) tipul primului amorez și al donjuanului
- b) tipul politic și al demagogului
- c) tipul confidentului

(2 puncte)

4. În fragmentul următor se identifică următoarele tipurile de comic:

- a) de limbaj
- b) de situație
- c) de nume

„Pristanda (singur): *Grea misie, misia de polițai... Și conu fănică cu coana Joițica mai stătu să-mi numere steagurile...Tot vorba bieteii neveste, zice: <<Ghiță. Ghiță, pupă-l în bot și-i papă tot, că sătulul nu crede la ăl flămând...>> Zic: curat! De-o pildă, conu Fănică: moșia moșie, foncția foncție, coana Joițica, coana Joițica: trai, neneaco, cu banii lui Trahanache... (luându-și seama) babachii... Dar eu, unde? Famelie mare, renumerație după buget mică. (Șade în fund pe un scaun la o parte.)*”

(2 puncte)

5. Completează spațiile libere:

Comicul este categoria având ca efect, declanșat de dintre aparență și esență, pretenții și realitate, așteptări și rezultate, între ceea ce este și ceea ce vrea să pară (crede că este) un personaj.

(2 puncte)